

פנימיות ליל הסדר וסוד הגאולה

השתלשלות העולמות, תיקון הבריאה,
וסוד המצה לאור פנימיות התורה

מבוסס על תורתו של הרב אברהם ברנדווין זצ"ל

קרבת שלמים: חיבור שמים וארץ

רוחניות

גשמיות

תורת השלמים

“זאת תורת זבח השלמים” – יצירת שלום בין העולם החומרי לרוחני. בשונה מקרבן עולה שנשרף כליל, בשלמים הבעלים אוכלים מהבשר, והאכילה עצמה היא המביאה כפרה וקדושה.

העלאת החומר

מטרת התורה אינה פרישות מהעולם, אלא קידוש. כאשר האדם מתקדש, מעשיו הגשמיים (כמו אכילה) הופכים לענייני קדושה ממש.

”
המאכל שהאיש הקדוש אוכל נחשב כקרבת העולה על המזבח... האבות והצדיקים הן הן המרכבה.”

מסע של תיקון: מטרת הבריאה

אור אינסוף וצמצום

השלב בו האור מילא את כל המציאות, והצמצום
לבציאות, והצמצום שפינה מקום לנבראים.
החפשסות הקו (גלגלתא, ע"ב, ס"ג) עד הטבור.

שבירת הכלים

האור הגדול ירד לכלים דאחור (הרצון לקבל הגדול), אך
הכלים לא יכלו להכילו – ונשברו. השבירה היא לטובת
הנבראים, כדי לפזרם לחלקים שניתן לתקן.

פיזור ובירור (שיתא אלפי שני)

הניצוצות מפוזרים. עבודת התיקון שלנו היא לאסוף ולברר
אותם לאורך ההיסטוריה, עד לתיקון השלם שבו נוכל
להשתמש ברצון לקבל בעל מנת להשפיע.

סימני ליל הסדר: של העולמות העליונים

15 הסימנים שנוסדו ע"י רש"י אינם רק סדר פעולות היסטורי – הם מפה קבלית מדויקת של השתלשלות העולמות, שבירת הכלים, והתיקון השלם.

מקור: סימני ליל הסדר בפנימיות פרשת צו, שבת הגדול תשפ"א - רבי אברהם ברנדווין זצ"ל.

שלב א': המשכת האור והכנה לשבירה (קדש - יחץ)

יחץ (הצמצום)

צמצום ב'.
חציית המצה האמצעית.
המדרגה נחתכת לשניים:

- החלק הקטן:
"כלים דפנים" - נשאר
לברכה וניתן לתיקון.

- החלק הגדול:
"כלים דאחור" -
מוצופן לאפיקומן
כי עדיין לא ניתן
לתקנו.

כרפס

ז"ת דבינה וז"א.
ירק המורה על קטנות.
טבילתו במי מלח (מידת
הדין והייסורין) מהווה
ירידה למטה מהטבור
ומעניקה למלכות
מיתוק ראשון.

קדש ורחץ

חכמה ובינה.
פרצופי ע"ב ו-ס"ג
מתפשטים עד ה"טבור".
המשכת האור העליון
המאיר בשלמות.

שלב ב': מיתוק והכשרת הכלים (מגיד - מוציא מצה)

מוציא מצה

הארת החכמה (לחם).
זיווג ע"ב-ס"ג שמכין את האור
לחתפשות ממעלה למטה
לקראת התיקון.

רחצה

התלבשות אור החסדים
המטהר. רומז לאמא עילאה
המקנחת ומטהרת - "תבוא
אמא ותקנח צואת בנה".

מגיד

מיתוק. המלכות עולה ונמתקת
באורות הבינה (חסדים).
מלשון "באתי לגני לאכול
פרי מגדיו".

שלב ג': חורבן ובניין (מרור - כורך)

בניין (כורך)

תיקון השבירה. הלל הזקן כרך פסח, מצה ומרור יחד.

פעולה זו מייצגת את התכללות שלושת הקווים (חסד, גבורה, תפארת).

מאפשרת לכלים להכיל את האורות בלי להישבר, כבסיס לעבודת ה'.

חורבן (מרור)

המרור (בגימטריה 'מוות') מייצג את "שבירת הכלים" (מיתת המלכים). המלכים).

התוצאה של זיווג האורות הגדולים והתפשטותם אל תוך כלים שלא היו מסוגלים להכילם.

שלב ד': מלחמת האכילה והעלאת הניצוצות (שולחן עורך - צפון)

שולחן עורך (הבירור)

"זמן אכילה - זמן מלחמה". האכילה בקדושה היא המלחמה לבירור הניצוצות שנפלו בשבירת הכלים.
דרך התגברות באמונה וברצון להשפיע, מעלים את החומר הגשמי חזרה לאצילות.

צפון (הגילוי)

- לאחר סיום הבירור, חוזרים אל ה"אפיקומן" שהוצפן ביחץ.
- כעת ניתן סוף סוף להשתמש ברצון לקבל הגדול (מלכות דצמצום א') באופן של קדושה.
- מתקיים הפסוק: "והסרותי את לב האבן נתתי לכם לב בשר" - בלע הממות לנצח.

שלב ה': הפיכת הדין לרחמים (ברך, הלל, נרצה)

נרצה

תשובה מאהבה.

האותיות של המילה 'צרה' מתהפכות ל-'רצה'.
זדונות מתהפכים לזכויות ומתגלה תכלית התיקון.

הלל

כוס חמישי של אליהו.
גילוי טובו של ה' לכל אומות העולם, ותיקון
מידת הדין במקומה (תיקון הב"ן).

ברך

ההבנה למפרע
שכל השלבים, כולל השבירה,
היו מושגחים מה' לטובתנו.

מיכלא דמהימנותא: לחם האמונה

מצצה

מגבלת השכל

"מוסיף דעת מוסיף מכאוב" - הסבל
נובע מניסיון להבין תהליכים עליונים
בשכל אנושי מוגבל.

ביטול הגאווה

מצה בגימטריה "קלה". אין בה
שאור שתופח ומייצג גאווה
ודעה עצמית.

חיבור לאינסוף

המצה דורשת התבטלות מוחלטת.
על ידי אמונה שלמה (שלמעלה
מהדעת), האדם המוגבל מתחבר
לבורא האינסופי.

מיכלא דאסוותא: לחם הרפואה

מ — מ'כל
צ — צ'רותיו
ה — ה'צילם ה'ושיעם

המתקת המרים: שורש כל המכאובים הוא חוסר אמונה. כאשר מעלים את כל הקשיים חזרה לשורשם מתוך אמונה שהכל מאת ה', הדינים נמתקים לחלוטין. מתקיימת המציאות של "כי אני ה' רופאך".

קריעת ים סוף: הכניסה לעולם המחשבה

הים

הים מסמל את ה"דעת" והידיעה האנושית ("ים החכמה"). המקום בו בו האדם מנסה להבין בשכלו.

היבשה

היבשה (המדבר/ארץ לא זרועה), מסמלת את האמונה הטהורה, שלמעלה מהדעת וההיגיון.

החיבור

"ויבואו ביבשה בתוך הים" - כאשר הגיעו להתבטלות מוחלטת בתוך הים, הוסר הגבול שבין השכל לאמונה. לא היה יותר תבדל בין ים ליבשה.

סוד הביצה בקערה: שתי התעוררויות

יציאת מצרים (הטלת הביצה)

החיסרון
חסר קניין מצד המקבל.

המשל
התרנגולת מטילה את הביצה ללא מאמץ של האפרוח.

מנגנון
אתערותא דלעילא (התעוררות מלמעלה).
מתנת חינם מה' כדי להצילם.

קריעת ים סוף (בקיעת הקליפה)

היתרון
גאולה שלמה וקבועה
בזכות יגיעת המקבל.

המשל
האפרוח מתייגע ומנקר את קליפת הביצה מבפנים כדי לצאת לאוויר העולם.

מנגנון
אתערותא דלתתא (התעוררות מלמטה).
דרשה יגיעה ומסירות נפש (קפיצתם)
(קפיצת נחשון).

הקרב על הידיים: מחיית עמלק בארץ ישראל

הניצחון

כאשר משה מרים את ידיו
("שאו ידיכם קודש"), הוא
מתקן את ספירת העשייה.

חיבור מושלם של חומר
ורוח מחליש ומנצח
את עמלק.

הפיתרון: עבודת הארץ

הכניסה לארץ ישראל
("כי תבואו אל הארץ").

קיום מצוות התלויות
בארץ מחברות את העולם
החומרי (דומם/צומח)
לרוחניות.

הייאוש והרפיון

עמלק תוקף ב"רפידים"
– נוטריקון "רפו ידיהם
מן התורה".

הידיים מסמלות את
העשייה בעולם החומר.

"כאשר זכינו לסדר אותנו, כן נזכה לעשותו"

- ◆ קריאת ההגדה (סדר הפסח) דומה להתבוננות במפה. אנו לומדים את שלבי התפתחות העולמות.
- ◆ "לעשותו" משמעו השגה ממשית ("תשיג ידך" - היד מורה על עשייה בפועל).
- ◆ באמצעות אמונה, מסירות נפש, והעלאת הגשמיות – נזכה לעבור מעיון במפה למציאות הגאולה השלמה.

שבת שלום וחג כשר ושמח.